

Ми пам'ятаємо цей день...

Швидко летить час. Здається, зовсім недавно 15 лютого 1989 року останній радянський солдат залишив Афганістан. Цього року ми відзначаємо 21-шу річницю з Дня виведення радянських військ з території Афганістану. На честь цієї дати в музеї СЗОШ № 6 відбувся Урок мужності, на який завітали ветерани Клименко Сергій Олександрович та Воскобойник Любов Михайлівна. Для них Афганістан – частина біографії.

Сергій Олександрович часто буває на Уроках мужності в нашій школі. Про себе розповідає неохоче, але все ж таки ми знаємо, що потрапив він до Афганістану 1984 року, служив у провінції Назархард (місто Джалалабад), був водієм бронетранспортеру. Ризикуючи собою, врятував життя командира, за що удостоєний високої урядової нагороди – медалі «За відвагу».

У своєму виступі Сергій Олександрович говорив про те, що не міг навіть уявити себе учасником війни, адже знав про це лихо лише з картинок і книжок. «Війну починають політики, а страждають солдати. Ми робили все, що від нас залежало: супроводжували колони, брали участь в операціях по зачищенню місцевості, займалися доставкою продуктів харчування, будували заводи тощо...». Ветеран відмітив, що мирне афганське населення добре ставилося до радянських військових. Хоча тільки зараз, коли пройшов 21 рік, по телебаченню, в пресі стали з'являтися подібні висловлювання. Говорив ветеран і про те, що в нашій країні створена Українська Спілка ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів), до якої спочатку входили тільки ветерани Афганської війни, а згодом приєдналися ветерани – учасники бойових дій у 23 країнах, де наші солдати виконували інтернаціональний обов'язок. Звернув увагу присутніх на те, що в Сумах по вулиці Кірова встановлений меморіальний комплекс воїнам-інтернаціоналістам, поруч – чотири одиниці військової техніки, знятих з озброєння. Повідомив, що до уже встановленої техніки сумське керівництво планує незабаром додати вертоліт МіГ-24, бойову машину піхоти та установку «Град».

На війні чоловікам важко, а жінкам... Сергій Олександрович висловив слова подяки всім жінкам, які пройшли Афганістан, надавали медичну допомогу, інколи не відходячи від своїх робочих місць по дві-три доби, віддавали свою кров, якщо її не вистачало, пораненим. З гордістю представив нам Любов Михайлівну Воскобойник як бойового друга, вірного товариша, єдину жінку на Сумщині, яка удостоєна нагороди – медалі «За бойові заслуги».

Любов Михайлівна потрапила до Афганістану, коли їй виповнилося 27 років, за плечима був досвід роботи медсестрою-анестезіологом в Сумській районній лікарні. Працювала в реанімації медсестрою-анестезіологом медичної роти окремого мотострілкового полку (єдиний анестезіолог на 1,5 тис. чоловік). Добре запам'ятався жінці її перший на війні пацієнт – дівчинка 10 років без ноги, яка підірвалася на міні. Лікарі, медичні сестри допомагали не тільки нашим солдатам, а й мирному населенню. «Бувало, біжиш по коридору (афганці сидять вздовж стін), вони встають і кланяються», – згадувала жінка. Таку подяку не можна забути.

Поранених до медроти доставляли на вертольотах. Почувши звук машини, що наближається, всі працівники бігли до медроти, не зважаючи, це їхня зміна чи ні. Один з таких прильотів закарбувався в пам'яті назавжди: «Коли прилетів

вертольот, нам в медроту не принесли нікого, а всіх солдат понесли в морг: трое носилок і вузлик. Цей вузлик на все життя залишився в моїй пам'яті».

Любов Михайлівна побажала ніколи нікому з присутніх не бачити, що таке війна.

Сергій Олександрович наприкінці зустрічі наголосив, що майбутнє України залежить від нас. «...Ми, перебуваючи в Афганістані, розуміли, що потрібно захистити кордони нашої держави, за нашими спинами Батьківщина, рідні...»

Ті, хто був в Афганістані, виконували свою військову повинність, свій обов'язок чесно і героїчно. Ветерани, всі, хто пройшов через війну, заслуговують на нашу повагу.

Ми висловлюємо щирі слова подяки ветеранам за болючі, але правдиві розповіді про Афганську війну. Ваша мужність, стійкість, сила духу є взірцем для нас.

Павленко А.С., Калашник Т.О.